

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av Grevhagsskolans
anpassade grundskola
i Eksjö kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Grevhagsskolans anpassade grundskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Grevhagsskolans anpassade grundskola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver göra en analys baserad på ett brett underlag av olika aspekter av utbildningen för att kunna sätta in relevanta förbättringsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utforma undervisningen så att eleverna ges möjlighet att i större uträkning lära tillsammans på en lämplig nivå med hjälp av individanpassade hjälpmedel.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, tillsammans med lärare och studie- och yrkesvägledare, planera och genomföra ett arbete för att ge eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet genom konkreta erfarenheter av närsamhällets arbets-, förenings-, och kulturliv.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, tillsammans med lärarna, skapa forum för samverkan kring bedömningar, för att säkerställa en likvärdig bedömning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt arbete med att göra självständiga bedömningar av den anpassade grundskolans resultat, så att de utgör ett tydligt underlag för beslut om vilka insatser huvudmannen behöver genomföra och för vilket stöd rektorn behöver.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 16 januari 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 22100 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens

diarienummer för granskningen (dnr 2024:5062) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 4, 5, 9–10 §§, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ och 11 kap. 2, 5, 6, 8, 13 §§ skollagen (2010:800).
Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och utvecklingsområden finns.
Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn gör ingen övergripande uppföljning av olika aspekter av utbildningen, men skaffar sig en bild av individuella elevers omdömen i respektive ämnen och ämnesområden. Däremot gör rektorn inte några sammanställningar som gör att hen får en sammantagen bild av kunskapsresultat och progression inom varje ämne och ämnesområde. Undervisningens kvalitet och förutsättningar följs inte upp systematiskt genom exempelvis lektionsbesök, dock skaffar sig rektorn till viss del en bild av undervisningen genom samtal med lärarna och elevassistenterna samt genom att vistas i lokalerna. Rektorn ställer inte kunskapsresultaten i relation till den undervisning som bedrivs eller till de förutsättningar som lärarna har. Rektorn har inte någon större kännedom om hur lärarna lägger upp sin undervisning för de klasser där det är elever som läser både ämne och ämnesområde. Rektorn deltar ibland i lärarnas diskussion om undervisningens upplägg, men tar endast vid behov del av lärarnas planering i skolans digitala plattform. Rektorns bild är att lärarna har fokus på undervisning och inte omsorg, men att det råder delade meningar i personalgruppen gällande hur mycket eleverna ska utmanas.

Genom elevhälsoteamets regelbundna möten samt veckovisa arbetslagsmöten skaffar sig rektorn en god bild av de enskilda elevernas skolsituation och gör bedömningen att eleverna är trygga i skolan.

Rektorn gör vissa bedömningar av vilka styrkor och utvecklingsbehov som finns i verksamheten, men det saknas koppling mellan bedömningarna och de åtgärder som är insatta. Ett av de utvecklingsbehov som rektorn har identifierat handlar om att lärarna i stor utsträckning endast sätter de lägre omdömena på eleverna i de olika ämnena samt att lärarna upplever bedömningsarbetet som svårt. Rektorn har inte analyserat orsakerna till detta och har därför ingen tydlig bild av vad det beror på, men rektorn tror att lärarna upplever att eleverna har för stora svårigheter för att exempelvis klara av ämnen och därmed inte utmanar eleverna att nå längre. Rektorn har dock ännu inte vidtagit några åtgärder för att utveckla bedömningsarbetet. En åtgärd som rektorn beslutat om är att utveckla undervisningen i ämnesområden vilket främst grundar sig ett utökat elevunderlag inom ämnesområde.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar endast till viss del det pedagogiska arbetet med syftet att lärmiljön ska vara tillgänglig. Rektorn har begränsad kunskap om hur lärmiljön behöver anpassas, både fysiskt, pedagogiskt och socialt, för att möta elevernas behov, vilket leder till att nödvändiga anpassningarna av lärmiljön inte görs. Rektorn har placerat klasserna i de olika klassrummen utifrån vissa av de behov eleverna har, som närhet till andra klasser och anpassade hygienutrymmen. Undervisningslokalerna är till viss del fördelade, möblerade och utrustade utifrån olika elevgruppers behov. Till vissa klassrum finns tillhörande grupprum där möjlighet ges att undervisa elever enskilt, men det saknas avskilda platser för återhämtning och vila.

Den pedagogiska tillgängligheten är enligt rektorn den största utmaningen, att kunna undervisa eleverna i grupp så att en-till-en-undervisningen inte tar över. Rektorn har i sin organisation en ojämn kompetens hos personalen att möta elevernas behov. Rektorn säger dock att lärarna försöker ha en variation av läromedel, att inga idéer bromsas, utan lärarna uppmanas att köpa och testa både digitalt och analogt material.

Rektorn har inte organiserat utbildningen på ett sätt som möjliggör flexibilitet och möter elevers olika behov. Organisationen gör det i vissa avseenden svårt för eleverna att läsa en kombination av ämnen och ämnesområden. Alla elever läser idag antingen ämnen eller ämnesområden, men enligt rektorn har de tidigare läsår haft elever som läst en kombination samt elever som läst ämne enligt grundskolans kursplan. Det finns dock en osäkerhet på skolenheten kring arbetet och upplägget med flexibel läsning, vilket påverkar elevernas möjligheter att utvecklas optimalt.

Rektorn ser till elevantal och behov när hen skapar nya klasser. Rektorn fördelar personalen efter deras tjänstgöringsgrad och utifrån personalens individuella erfarenheter av att undervisa målgruppen, men inte till deras kompetens, vilket leder till att lärarna organiserar undervisningen på varierande sätt gällande struktur och pedagogiska strategier vilket påverkar tillgängligheten.

Rektorn planerar inte sin organisation så att personalens behörighet och erfarenhet används på ett sätt som ger ökad kompetens i alla klasser samt ger en organisation där merparten av personalen har den reella kompetens som behövs för att möta elevernas olika behov. Exempelvis undervisar en olegitimerad lärare ensam ämnesområdeklassen tillsammans med elevassistenter och behörig speciallärare har endast en del av sin tjänst som undervisande lärare i en klass. Rektorn har inte planerat och genomfört kompetenshöjande insatser för att möta de behov som personalen har, exempelvis genom att ta stöd av personal från den centrala elevhälsan och från externa aktörer som Specialpedagogiska skolmyndigheten. Trots att skolan har ett flertal elever som saknar verbalt språk samt andra språkliga svårigheter och trots att personalen flertalet gånger har efterfrågat kompensutveckling har personalen varken fått handledning eller kompetensutveckling i exempelvis tecken som alternativ och kompletterande kommunikation eller tekniska hjälpmedel för kommunikation.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver göra en analys baserad på ett brett underlag av olika aspekter av utbildningen för att kunna sätta in relevanta förbättringsåtgärder.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorns arbete med att följa upp utbildningen är mycket begränsad. Det saknas tillräckligt med relevant underlag om undervisningens kvalitet samt om syftet med utbildningen uppfylls för att rektorn ska kunna göra en analys av verksamheten. Det finns inget underlag som visar hur utbildningen påverkas av undervisningens genomförande och personalens förutsättningar, vilket i sin tur leder till att det är svårt att sätta in träffsäkra förbättringsåtgärder.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att ta fram ett brett underlag för att kunna bedöma undervisningens kvalitet och om syftet med utbildningen uppfylls. Underlaget kan förslagsvis innehålla observationer från lektioner, strukturerade samtal med lärare om deras undervisning, statistik gällande omdömen och betyg från olika klasser och skillnader

mellan olika ämnen och ämnesområde samt mellan flickor och pojkar. Underlaget bör även innehålla en översikt över personalens kompetens och behov av kompetensutveckling. Utifrån det breda underlaget görs sedan en analys för att kunna genomföra relevanta förbättringsåtgärder.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation.

Strukturerad undervisning

Undervisningen har en viss struktur som är välbekant för eleverna, främst i form av återkommande moment över skolveckan och skoldagen som helhet, men det varierar mellan de olika lärarna i vilken utsträckning undervisningen på den enskilda lektionen tydliggörs genom struktur. I alla klassrum finns dagens schema på tavlan med bildstöd och en markering över vilken som är den aktuella lektionen. Flertalet av lektionerna börjar med att läraren muntligt och skriftligt berättar vad eleverna ska arbeta med och hur arbetet ska gå till, men däremot varierar det mellan lektionerna om momenten under lektionen stöds av bildstöd och konkret material. Vid delar av undervisningen kopplas arbetsmoment till elevernas vardag och framtida liv, men alla lärare pratar inte med eleverna om vilken kunskap de ska utveckla i olika arbetsmoment eller tydliggör syftet med lektionen och arbetsmomenten. Det varierar även mellan lektionerna i vilken utsträckning eleverna ges möjlighet att lära tillsammans. Exempelvis får vissa elever under lektion leka och spela rollspel tillsammans, men övrig undervisning präglas till stor del av enskilt arbete med vuxenstöd. Lektionerna har inte heller alltid något tydligt avslut eller summering där lärarna repeterar för eleverna vad eleverna har gjort och lärt sig under lektionen. Avslutet på många av lektionerna innehåller dock ett

tydliggörande av vad eleverna ska göra efter lektionen och skapar på så sätt trygga övergångar.

Varierad och stimulerande undervisning

En viss del av undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation som stimulerar elevernas lust att lära, men det skiljer sig åt mellan lärare hur undervisningens innehåll och arbetsmetoder utformas så att den utmanar alla elever och möter alla elevers behov. En stor del av undervisningen är enskild för eleverna där de arbetar med sitt eget material tillsammans med en vuxen. Delar av undervisningen innehåller stimulerande och utmanande moment, exempelvis använder vissa lärare sig av lek för att stimulera elevernas lust att lära, men samtliga lärare utformar inte undervisningen så att den stärker elevens motivation. Vissa lektioner präglas av arbetsmetoder som kan utmana eleverna och möta elevernas enskilda behov, exempelvis använder sig enstaka lärare av stationsarbete med olika svårighetsgrad för att utmana eleverna på olika nivåer. Det finns även lärare som undervisar eleverna i ämnen, som organiserar elevernas arbetsuppgifter i lådor där eleverna först arbetar med låda ett, sedan låda två för att avsluta med den tredje lådan vilket skapar en förutsägbarhet. Innehållet i lådorna varierar, men upplägget är detsamma.

Majoriteten av lärarna ger ett aktivt lärarstöd så att eleverna förstår vad de ska göra och kommer igång med sitt skolarbete, men flertalet lärare använder inte individuella hjälpmedel i den omfattning eleverna har behov av. Lärarna ger elever instruktioner både i grupp och enskilt för att de ska komma igång med arbetet. I några av klasserna är instruktionerna både muntliga och kompletterade med bildstöd, men i några klasser ges instruktionerna endast muntligt. Några få lärare använder sig av individanpassade hjälpmedel så som individuella scheman på elevernas platser och tecken som stöd i kommunikationen för att möjliggöra för eleverna att ta till sig lektionens innehåll. Merparten av elevassistenterna och lärarna använder inte alternativa kommunikationssätt på de sätt eleverna behöver för att ta till sig undervisningen och ha möjlighet att samverka med andra elever.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utforma undervisningen så att eleverna ges möjlighet att i större uträkning lära tillsammans på en lämplig nivå med hjälp av individanpassade hjälpmedel.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att alla lärare inte anpassar undervisningen så att eleverna ges möjlighet att lära tillsammans på en lämplig nivå och att avsaknad av individanpassade hjälpmedel försvårar arbetet. Det finns därmed en risk att elever dels inte kan tillgodogöra sig undervisningen och dels inte får tillräckliga utmaningar så att de kan utvecklas så långt som möjligt efter sina förutsättningar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inleder arbetet med att inventera vilka goda exempel som finns på hur olika lärare utformar undervisningen så att den både stödjer och stimulerar alla elever. Därefter kan rektorn organisera lärarnas gemensamma lärande så att de får ta del av varandras olika metoder och eventuellt även auskultera varandras lektioner. Det är av stor vikt att det gemensamma arbetet leder till att lärarna utvecklar metoder och sätt att anpassa undervisningen som de sedan provar och utvärderar. En anpassad undervisning omfattar såväl arbetssätt som innehåll och material som möter eleverna där de befinner sig i kunskapsutvecklingen men samtidigt utmanar eleverna att utvecklas vidare. Det är även av vikt att den individanpassning av undervisningen som behöver ske inte leder till att eleverna enbart arbetar en och en, utan att de också ges möjlighet att lära, utforska och arbeta tillsammans med andra. För att stötta eleverna i lärandet tillsammans behöver personalen ha adekvata kunskaper i de hjälpmedel eleverna är i behov av. Individanpassade hjälpmedel fyller även en viktig funktion för att eleverna ska förstå uppgiften samt ha möjlighet att kommunicera det de kan, vilket är en förutsättning för att eleverna ska kunna visa sina kunskaper.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ och 11 kap. 2 § skollagen.

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation.

Deltagande i samhällsliv

Personalen genomför inte ett planerat arbete för att ge eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhället. Visserligen har skolan ett arbete kring kulturupplevelser som är utarbetat av huvudmannen, men det saknas ett planerat arbete kring att ge eleverna konkreta erfarenheter av närsamhällets arbets- och föreningsliv. Det finns en kommunövergripande rutin för studie- och yrkesvägledning och i den anges ett par aktiviteter som klasslärare ska ansvara för, men dessa är inte riktade till eller anpassade specifikt för eleverna i den anpassade grundskolan. Studie- och yrkesvägledaren har således inget riktat arbete till skolan och bidrar därmed inte med sin kompetens kring arbetslivsorientering eller deltar i samarbete med lärarna kring exempelvis studiebesök i närområdet eller hur arbetslivsorientering kan inkluderas i undervisningen.

Personalen gör sporadiska besök med eleverna i närsamhället, exempelvis har de besökt återvinningsstationen, och skolan har tillgång till en egen buss. De besök som genomförs i närsamhället görs inte med någon systematik utan sker snarare när tillfälle ges, som att elever följer med och handlar inför lektionen i hem- och konsumentkunskap eller pantar burkar i affären. Eleverna tränas inte heller i att åka kollektivt, eller i möta den digitala vardagen i någon större utsträckning. På förekommen anledning diskuterar dock personalen med eleverna om hur man använder sociala medier, vad man ska göra och inte göra på olika digitala forum, samt hur man ska tänka kring reklam och dess påverkan.

Trygghet i sociala sammanhang

Personalen arbetar i många avseende aktivt för att skapa en trygg miljö för eleverna både i undervisningen och utanför den egna undervisningsgruppen. Elevernas trygghet kartläggs både genom anpassade enkäter med tillhörande fokussamtal och med hjälp av trygghetsvandringar. Analys av elevernas svar leder till åtgärder inom den anpassade grundskolan och tas även upp med grundskolans personal i de fall det berör dem. Analysen av elevernas trygghet har visat att eleverna är trygga både i sin undervisningsgrupp samt vid de tillfällen de är sammanslagna med andra undervisningsgrupper. Det finns enstaka platser på skolan, framför allt vid förflyttningar, där enskilda elever upplevt otrygghet vilket skolan både satt in åtgärdande och främjande insatser

kring. Då vuxennärvaron är hög finns det goda möjligheter att ge eleverna trygghet, men även för att arbeta aktivt för att utmana elevernas till nya sociala kontakter.

Det pågår ett aktivt arbete för att skapa sociala tillfällen för eleverna utanför deras egen undervisningsgrupp. Några av eleverna har lektioner tillsammans utifrån deras olika sociala behov och möjligheter till utmaningar. Några av klasserna har samarbete med grundskolans klasser där de har läsprojekt tillsammans och det finns även elever från anpassad grundskola som närvarar vid enstaka lektioner i grundskolan, men läser enligt den anpassade grundskolans kursplaner. Den anpassade grundskolan och grundskolan har även ett utarbetat samarbete kring olika temadagar, som exempelvis skolavslutningar, rocka sockorna, skoljogg och luciafirande, där båda skolorna tillsammans planerar och genomför aktiviteter.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, tillsammans med lärare och studie- och yrkesvägledare, planera och genomföra ett arbete för att ge eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet genom konkreta erfarenheter av närsamhällets arbets-, förenings- och kulturliv.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att arbetet med att ge eleverna förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet är begränsat och saknar stöd av den kompetens som studie- och yrkesvägledare kan erbjuda. Arbetet görs sporadiskt utifrån lärarnas möjligheter och kontakter, inte utifrån ett planerat arbete som ger eleverna konkreta erfarenheter av närsamhällets arbets-, förenings- och kulturliv. Detta riskerar att leda till att eleverna inte ges reella möjligheter att bli aktiva samhällsmedborgare.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar i vilka aktiviteter och vilka sammanhang eleverna ges förutsättningar till delaktighet och får konkreta erfarenheter av arbets-, förenings- och kulturliv. Aktiviteterna behöver gynna tryggt deltagande i sociala sammanhang och samhällslivet och ta sikte på att ge eleverna viktiga byggstenar inför framtiden. Det krävs en tydlig och långsiktig planering för hur detta arbete ska bedrivas och där aktiviteterna genomförs på ett sådant sätt att eleverna upplever sig inkluderade. Aktiviteterna bör också utformas så att de bidrar till skolans arbete med läroplansmålen avseende digitalisering och jämställdhet. Eftersom en studie- och

yrkesvägledare har särskild kunskap om förändringar i yrkeslivet, olika kompetenskrav och utbildningsvägar spelar dennes medverkan en viktig roll i skolans arbete med att förbereda eleverna för ett aktivt och självständigt vuxenliv. Även om studie- och yrkesvägledaren själv inte leder alla aktiviteter behöver hen handleda lärarna i planeringen av arbetet och vara ett stöd i genomförandet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§ och 11 kap. 2, 5, 11, 15–17, 19–23 §§ skollagen.

10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgra22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Fortlöpande bedömning

Flertalet lärare har inte ett välutvecklat arbete med att fortlöpande bedöma elevernas kunskapsutveckling och anpassa undervisningen utifrån bedömningarna. Lärarna använder sig visserligen av de obligatoriska bedömningsstöden i matematik och svenska för årskurs 1 och 3, men i övrigt finns ingen gemensam systematik kring hur elevernas progression bedöms. Lärarna samlar ihop det de ser av elevernas arbete och antecknar på olika sätt detta. Denna information används dock främst summativt i slutet av arbetsområden eller terminen och inte för att anpassa undervisningen, eller för att löpande ge eleverna framåtsyftande återkoppling. Lärarna tar även del av det som elevassistenter sett, både genom muntlig och skriftlig information. Arbetet med att skapa olika bedömningssituationer för att synliggöra olika förmågor är inte utbrett bland lärarna utan de arbetar individuellt med detta i respektive ämne och ämnesområde. Skolan har ett relativt nytt digitalt system för lärarna att dokumentera bedömningarna, vilket lärarna anammat på lite olika sätt,

men det används framförallt summativt inför bedömningar i slutet av terminerna.

Eleverna ges sällan återkoppling på ett för dem anpassat framtidsyttade sätt. Arbetet med att genom olika metoder synliggöra för eleverna vad de klarat jämfört med tidigare är mycket begränsat. Återkoppling om elevernas utveckling ges främst till elever och vårdnadshavare vid utvecklingssamtalen.

Lärarnas samverkan i bedömningsarbetet

Det saknas en strukturerad samverkan mellan lärarna kring bedömningsfrågor. Det finns tid avsatt för lärarna att samverka, men det finns inte på mötenas dagordning att tid ska användas till bedömningsfrågor. Den gemensamma tiden används ofta till att diskutera praktiska saker som uppkommer i verksamheten. Det förs inga kollegiala diskussioner kring vilket underlag som lärarna kan använda sig av för att bedöma elevernas progression och endast vid något tillfälle har lärarna fått i uppdrag att diskutera värdeorden i kriterierna för bedömning och betygsriterierna. Avsaknaden av agenda för vad lärarna ska diskutera kring bedömning och betyg gör att lärarna endast diskuterar bedömningar vid spontana tillfällen när någon lärare tar upp ämnet med en kollega. Lärarna i de praktiskestetiska ämnena deltar endast på ett fåtal möten under terminen med övriga lärare inom den anpassade grundskola och ges därför än mindre möjlighet till samverkan kring bedömning och betygsättning. Det förekommer dock ett möte innan omdömesskrivning, men mötet innehåller inga direkta diskussioner kring själva bedömningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver, tillsammans med lärarna, skapa forum för samverkan kring bedömningar, för att säkerställa en likvärdig bedömning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det inte finns någon samverkan med alla lärare som undervisar inom anpassad grundskola i syfte att utveckla lärarnas bedömarkompetens och förmåga att skapa bedömningssituationer och göra likvärdiga bedömningar.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att skapa forum för samverkan kring bedömning och betygsättning för skolans samtliga lärare. I samverkan bör fokus ligga på styrdokumentet, de nationella

bedömningsstöden och värdeorden i kriterierna för bedömning och betygskriterierna i syfte att utveckla lärarnas bedömarkompetens. I arbetet bör även ingå att utveckla det systematiska arbetet med att skapa bedömningsituationer och göra fortlöpande bedömningar av elevernas progression för att kunna genomföra nödvändiga anpassningar av undervisningen. I arbetet bör även ingå att utveckla arbetet med att återkoppla bedömningar till eleverna på ett främjande sätt.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor och representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen gör få självständiga bedömningar av kvaliteten i verksamheten och om syftet med utbildningen uppfylls. Visserligen tar huvudmannen del av rektorns beskrivning av verksamheten genom samtal och verksamhetsberättelse, men underlaget är smalt och verksamhetsberättelsens huvudinnehåll hanterar grundskolans verksamhet. Det saknas system och rutiner för insamling av kunskapsresultat och resultat av elevernas upplevelse av trygghet samt av andra relevanta underlag. En diskussion mellan huvudmannen och rektor kring resultatuppföljning har visserligen förts, där rektor önskat möjlighet för en mer systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i huvudmannens digitala systemstöd, men i dagsläget sker uppföljningen av kunskapsresultaten utanför systemet. Avsaknaden av en bred uppföljning innebär att huvudmannen inte har möjlighet att göra en egen bedömning av om utbildningen lever upp till uppdraget att bidra till elevernas personliga utveckling och förbereda dem för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Huvudmannen tar del av skolenhetens kränkingsanmälningar och klagomål, men lutar sig i övrigt mot rektorns underlag och förlitar sig på att rektorn informerar huvudmannen om de behov som kan finnas. Den anpassade grundskolans rektor har resultatdialog med verksamhetschef och politiker från nämnden samt deltar tillsammans med rektorer från grundskolan på regelbundna ledningsgruppsmöten, men från huvudmannens sida ställs sällan frågor specifikt om den anpassade grundskolans verksamhet. De regelbundna möten som rektorn har med huvudmannen handlar i huvudsak om löpande praktiska frågor, budget eller om saker som rektorn själv lyfter. Rektor har även möten med centrala elevhälsan en gång per månad då även rektor för anpassat gymnasium deltar.

Huvudmannen har relativt god kännedom om den fysiska lärmiljön på skolan, men gör inte på ett systematiskt sätt egna kartläggningar eller analyser av om de förutsättningar verksamheten har i form av lärverktyg och lärarnas kompetens är ändamålsenliga utifrån verksamhetens behov och mål. Huvudmannen har det senaste året prioriterat ombyggnation av skolans lokaler för en ny tillgänglighetsanpassad toalett intill ett av klassrummen, utifrån de behov som finns på skolan. Vad gäller förutsättningar i form av läromedel och IT-utrustning och lärarnas kompetens har huvudmannen däremot delegerat ansvaret till rektorn. Huvudmannen vet dock att det i organisationen finns en person med god kunskap om såväl IT-utrustning som målgruppen för den anpassade grundskolan, men säger att det är upp till rektorn att ta kontakt om skolan behöver stöd i arbetet med tekniska lösningar och hjälpmedel. Dock följer inte huvudmannen upp och försäkrar sig om att verksamheten har de materiella förutsättningarna, resurserna eller kompetensen som behövs för att syftet med utbildningen ska uppnås. Huvudmannen erbjuder lärare som vill studera till speciallärare med inriktning intellektuell funktionsnedsättning 20 procent nedsättning i tjänst med bibehållen lön. Gällande kompetensutveckling till elevassistenterna är detta upp till rektorn att identifiera, planera och genomföra. Huvudmannen erbjuder tidigare central fortbildning för huvudmannens samtliga elevassistenter, men den genomförs inte längre.

Behovsanpassat stöd till rektor och skolenhet

Huvudmannen ger rektorn endast ett generellt stöd som inte grundar sig i identifierade behov hos rektorn. Rektor ingår i kommunens rektorsgrupp med övriga rektorer inom grundskolan, där de samverkar kring skolfrågor och systematiskt kvalitetsarbete, men där den anpassade grundskolans specifika verksamhet sällan är på agendan. Rektor för den anpassade grundskolan har dock möjlighet till samverkan med rektorer i ett nätverk med andra anpassade grundskolor i det närliggande området, samt möjlighet att delta i en årlig konferens kring anpassad skolform, men av

okänd anledning för huvudmannen har rektorn inte deltagit i konferensen. Huvudmannen är inte fullt medveten om att skolenhetens systematiska kvalitetsarbete är smalt vad det gäller att samla in och sammanställa information om utbildningen och har därmed inte heller bistått rektorn med stöd i arbetet att ta fram ett brett underlag inför analys.

Huvudmannen har inget aktivt arbete för att bistå skolenheten att samverka med andra skolformer eller med att gynna kontakter med omgivande närsamhälle. Huvudmannen har viss kännedom om att de råder en osäkerhet på skolan om flexibel läsning och hur beslut kring detta ska tas, men har ännu inte bistått i detta arbete. Den anpassade grundskolan delar lokaler med en av ortens grundskolor och enligt huvudmannen finns en förväntan om att skolformerna ska samverka med varandra. Det är dock inget som huvudmannen följer upp och har därmed ingen kännedom om huruvida en sådan samverkan finns och i vilken omfattning. Huvudmannen tillhandahåller en egen buss för den anpassade grundskolan, men gör i övrigt få insatser för att underlätta skolenhetens kontakter med det omgivande samhället. Huvudmannen hänvisar till att eleverna i anpassade grundskolan har möjlighet att delta i de aktiviteter som är inom kulturområdet. Den centrala studie- och yrkesvägledaren har inte heller något uppdrag att stötta den anpassade grundskolan när det gäller att stötta lärarna i deras arbete kring studiebesök och eller arbetslivsorientering i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla sitt arbete med att göra självständiga bedömningar av den anpassade grundskolans resultat, så att de utgör ett tydligt underlag för beslut om vilka insatser huvudmannen behöver genomföra och för vilket stöd rektorn behöver.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen förvisso tar del av rektorns beskrivning av den anpassade grundskolans kunskapsresultat och resultat av trygghetsarbetet, men i låg grad gör egna och självständiga bedömningar av huruvida verksamheten uppnår sitt syfte att förbereda eleverna för sin personliga utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Därav följer också att huvudmannen inte gör en egen bedömning av hur verksamhetens förutsättningar påverkar måloppfyllelsen. Genom att skaffa sig en bättre bild av den anpassade grundskolans resultat och genom att förvissa sig om att utbildningen har de förutsättningar som behövs för att uppnå sina syften kan huvudmannen

också ta ett tydligare ansvar för att eleverna är rustade att bli aktiva samhällsmedborgare.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen börjar med att se till att det finns ändamålsenliga sätt att samla in uppgifter om elevernas kunskapsutveckling både individuellt och på gruppnivå samt över tid. Det kan exempelvis handla om antal elever som uppnår betygskriterierna för de elever som begär det eller jämföra omdömen i den individuella utvecklingsplanen över tid för att synliggöra elevers progression i olika ämnen och ämnesområden. För att kunna göra fristående analyser behövs någon form av redovisning av verksamheten som möjliggör för huvudmannen att få syn på svagheter som kan finnas vad gäller centralt innehåll, betygskriterier/kriterier för bedömning och upplevd trygghet. Här kan huvudmannen använda sig av underlag som exempelvis närvaro, inkomna klagomål, anmälningar om kränkande behandling och antal åtgärdsprogram som en del för vidare analys. Huvudmannen behöver också skaffa sig annat relevant underlag för att kunna göra sin självständiga bedömning, såsom exempelvis vilka behov av kompetens och kompetensutveckling som finns i den anpassade grundskolan, om lokaler och utrustning är ändamålsenliga, men också om vilka insatser huvudmannen kan göra för att underlätta samverkan med andra aktörer och gynna kontakter med det omgivande samhället. Allt är viktiga beståndsdelar i ett underlag för att huvudmannen ska kunna analysera sin verksamhet och göra en självständig bedömning av dess kvalitet.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Lundin

Föredragande

Signerat av: Maria Lundin

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Sundman Marknäs

I handläggningen av ärendet har även utredare Elsa Widerberg medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 5 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 1 gruppintervju med lärare.
- 1 gruppintervjuer med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 14 och 15 maj 2025 samt genomförde en digital intervju med huvudmannens representanter den 19 maj 2025. Besöket genomfördes av Elsa Widerberg och Maria Lundin.

Grevhagsskolans anpassade grundskola finns i Eksjö tätort och har årskurserna 1-6. På skolan finns elever som läser ämne och ämnesområde. Vid tidpunkten för besöket fanns 17 elever på skolenheten.